

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 34Cb/42/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113221969
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Barková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2015:1113221969.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred samosudkyňou JUDr. Martou Barkovou v právnej veci navrhovateľa: SPR Vojka, a.s., so sídlom: Hviezdoslavovo nám. 14, 811 02 Bratislava IČO: 35 765 771, zastúpený: Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom: Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava, proti žalovanému Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava IČO: 00 166 073, o určenie, že Stanovisko Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Súd žalovanému náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca, SPR Vojka, a.s., so sídlom: Hviezdoslavovo nám. 14, 811 02 Bratislava IČO: 35 765 771, sa domáhal žalobou zo dňa 25.06.2013, doručenou na súd dňa 26.06.2013, proti žalovanému Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava IČO: 00 166 073, aby súd určil, že „odpoveď na podnet IJ.., bytom: 930 31 I. nad O. č. XXX, ktorá bola vydaná Komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich dňa 03.10.2012 je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.“

Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 03.10.2012 vydala Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách zriadená Ministerstvom spravodlivosti SR (ďalej len „Komisia“), stanovisko v odpovedi na podnet Ing. M. Q. zo dňa 19. 12. 2011, na základe ktorého žiadal Komisiu o posúdenie zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík žalobcu týkajúcich sa uzatvorených zmlúv - Nájomnej zmluvy a Zmlúv o výkone správy a ktoré v danej odpovedi konkrétne uviedla. Komisia konštatovala, že v danom prípade sa jedná o neprijateľné podmienky v Nájomnej zmluve a v Zmluvách o výkone správy. Žalobca uviedol, že stanovisko Komisie bolo vydané ako právne záväzné stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR, ktoré môže ovplyvniť nezávislé rozhodovanie všeobecného súdu a bez súhlasu nadriadeného.

Žalobca odôvodnil naliehavý právny záujem na predmetnom určení tým, že stanovisko v odpovedi Komisie je v súčasnosti zneužívané ako listinný dôkaz v súdnych konaniach v snahe ovplyvniť rozhodovaciu činnosť súdov, a je toho názoru, že v procese vydávania odpovede boli vážnym spôsobom porušené všeobecne záväzné právne predpisy a ako dôkaz predložil súdu Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/1/2013 zo dňa 09.01.2013, ktorým príslušný súd nariadil predbežné opatrenie bez toho, aby sa súd zaoberal základným predpokladom potrebným na nariadenie predbežného opatrenia, pričom jediným listinným dôkazom, ktorý bol k návrhu priložený a ktorým

žalobca v uvedenej veci odôvodňoval potrebu nariadenia predbežného opatrenia, bolo práve predmetné stanovisko Komisie. Žalobca poukázal ďalej na to, že stanovisko Komisie bude používané ako listinný dôkaz zo strany účastníkov konania v súdnych konaniach, v ktorých žalobca vystupuje ako žalovaný napr. v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Dunajská Streda pod spisovou značkou I0C/113/2009 o neplatnosť zmlúv. Žalobca uviedol, že všeobecnému súdu bola predložená odpoveď Komisie, a to aj napriek tomu, že súd už v priebehu súdneho konania mal možnosť posúdiť ustanovenia Zmluvy o výkone správy z hľadiska ustanovení zákonov upravujúcich postavenie spotrebiteľov. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky sú len všeobecné súdy oprávnené posudzovať platnosť/neplatnosť uzavretej zmluvy, resp. jej časti a Komisia vydala stanovisko, ktoré v značnej miere následne ovplyvňuje rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov. Komisia pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách nie je oprávnená v žiadnom prípade prejednávať rozhodnutie súdu a hlavne nie v prípade, ak je posúdenie zmluvy už predmetom konania na všeobecnom súde.

Žalobca je toho názoru, že preto možno stanovisko v odpovedi Komisie vnímať ako účelové a vedomé zasahovanie do procesu rozhodovania nezávislých súdov, nakoľko jej bolo výslovne zdôraznené, že v uvedenej veci na Okresnom súde v Dunajskej stredě prebieha súdne konanie, predmetom ktorého je posúdenie platnosti uvedenej Zmluvy o výkone správy, a ktoré bude v uvedenom prípade tendenčným úkonom, ktorý v konečnom dôsledku vážnym spôsobom zasiahne do práv a oprávnených záujmov účastníkov konania.

Žalobca preto považuje konanie Komisie za konanie zakladajúce rozpor so všeobecne záväznými právnymi predpismi a princípmi právneho štátu, a to najmä vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 406/2008 Z. z. o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a taktiež organizačného poriadku Ministerstva spravodlivosti SR, ďalej zo stanoviska Komisie nevyplýva zloženie a ani v akom zložení rozhodovala. Komisia ako orgán verejnej správy má povinnosť dodržiavať základné zásady a princípy právneho štátu. Ďalej, uviedol, že predmetné stanovisko Komisie neobsahuje žiadne odôvodnenie, ani žiadnu argumentáciu, na základe ktorej prijala závery uvedené v stanovisku, obsahuje len všeobecné citovanie zákona o neprípustnosti podmienok, ktoré by
34Cb/42/2013-64

zakladali veľkú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, vôbec neuvádza úvahu Komisie, na základe ktorej by mohlo dôjsť k overeniu správnosti záveru o neprijateľnosti tej ktorej podmienky, neobsahuje ani poučenie o opravnom prostriedku a fakticky umožňuje legalizáciu protiprávneho konania Komisie. Žalobca uviedol, že voči stanovisku Komisie nie je možné podať opravný prostriedok alebo využiť iný právny inštitút, ktorý by umožňoval preskúmať správnosť jej záverov, resp. o možnosti preskúmania jej záverov a o tomto nebol žalobca Komisiou poučený.

Žalobca ďalej poukázal na § 2 ods. 3 vyhlášky, podľa ktorého každý podnet a zaslané všeobecné zmluvné podmienky posudzuje komisia individuálne a zohľadňuje všetky všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Samotné tvrdenie uvedené v stanovisku preto potvrdzuje záver o tendenčnosti postupu Komisie, ktorá pri svojej činnosti nemala postupovať prihliadajúc na „predchádzajúcu prax“ a z pohľadu „vysokej úrovne ochrany práv spotrebiteľa“, ale bola povinná pri posudzovaní jednotlivých podmienok v predmetnej zmluve postupovať nezávisle a spotrebiteľom mohla poskytnúť len takú mieru ochrany, akú im priznáva zákon.

Žalobca uviedol, že Komisia ho vyzvala, aby sa vyjadril k neplatnosti Zmluvy o výkone správy, nie však na vyjadrenie sa k jednotlivým nájomným zmluvám. Z výzvy Komisie ani z podania sťažovateľov taktiež nebolo zrejmé, ku ktorým zmluvám sa má žalobca konkrétne vyjadriť, a preto sa nemal možnosť kvalifikovane vyjadriť ku všetkým zmluvám, ktoré boli v konečnom dôsledku Komisiou posudzované a ovplyvniť tak prijatie záverov zo strany Komisie, čo vníma ako porušenie procesného postupu zo strany Komisie a porušenie práva žalobcu na spravodlivé prejednanie veci. Komisia bola povinná prihliadať na charakter poskytovaných služieb a najmä na viackrát zdôrazňovanú skutočnosť zo strany žalobcu, a teda že, práve absencia právnej úpravy neumožňuje jednotlivým nájomcom ako poberateľom služieb možnosť vo väčšej miere rozhodovať o správe prostredníctvom kolektívneho orgánu, ktorého existenciu

by žalobca uvítal. Prihliadajúc na charakter Zmluvy o výkone správy je zrejmé, že zmluva je uzatvorená pre veľký počet subjektov s tým, že správca je povinný zabezpečiť bezproblémové fungovanie správy, na čo potrebuje finančné prostriedky, súčinnosť nájomcov, ako aj čo možno najväčšiu právnu istotu vo vzťahu k existencii zmlúv do budúcnosti. Aj napriek uvedenému žalobca však popiera tvrdenie, že uzatvorená zmluva o výkone správy obsahuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nehovoriac pri tom o tom, že jednotliví nájomcovia mali možnosť pred uzavretím zmlúv ovplyvniť ich obsah, a preto odmieta záver o existencii neprijateľných podmienok v predmetných zmluvách. Odvolával sa na právnu argumentáciu uvedenú vo vyjadrení k podnetu zo dňa 13.04.2012 a listinné dôkazy predložené Komisii, s ktorými sa však Komisia nijakým spôsobom nevysporiadala.

Žalobca uviedol, že Komisia posúdila ako neprijateľné podmienky v predmetných zmluvách napr.:

- „ustanovenia o rozúčtovaní nákladov“ t.j. že „Vyúčtovanie nákladov za poskytnuté plnenia spojené s užívaním rekreačných objektov a pozemkov zabezpečí správca najneskôr do 31. 05. nasledujúceho kalendárneho roku“, hoci žalobca vychádzal z ust. § 7b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

- nájomcovia sú povinní dodržiavať Štatút areálu „Rekreačná zóna Vojkanské jazero“, hoci podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, je vlastník povinný konať tak, aby pri užívaní, udržiavaní, zmenách, pri prenajatí bytu alebo nebytového priestoru v dome, prípadne jeho časti a pri inom nakladaní s bytom a nebytovým priestorom v dome nerušil a neohrozoval ostatných vo výkone ich vlastníckych, spoluvlastníckych a spolužívacích práv.

- „nerovnováha práv a povinností strán vyplývajúca z bodu 6 čl. VIII zmluvy“, podľa ktorého „zmluva nadobúda účinnosť dňom jej podpisu oboma zmluvnými stranami“, pritom neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o výkone správy je každý zálohový predpis platieb“.

- „v bode 6 čl. VI zmluvy z roku 2011“, a to aj napriek tomu, že uvedená zmluva takýto bod zmluvy vôbec neobsahuje.

Žalobca uviedol, že o neprijateľnosti zmluvných podmienok má právo rozhodnúť len všeobecný súd, preto postup Komisie bol v odpovedi neprijateľný, pretože takýmto výkladom dochádza k nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu a k svojvoľnému výkladu všeobecne záväzných právnych predpisov, a to bez toho, aby mal žalobca možnosť domáhať sa posúdenia správnosti uvedených záverov využitím opravného prostriedku.

K žalobe sa vyjadril žalovaný vyjadrením zo dňa 20.11.2013 a v ktorom uviedol, že žalobca odôvodňuje pasívnu legitímáciu žalovaného v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 406/2008 Z. z. o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách v platnom znení, podľa ktorej má byť žalovaný „zriaďovateľom Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách“.

Podľa § 26a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zriaďuje sa komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (ďalej len „Komisia“) ako stály orgán. Komisia má právo vyžadovať od predávajúceho všeobecné zmluvné podmienky, ktoré dojednáva so spotrebiteľom, a predávajúci je povinný takejto žiadosti vyhovieť. Pri zistení porušenia zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu má komisia právo podať podnet príslušným štátnym orgánom a obrátiť sa na združenie s podnetom na uplatnenie práv na príslušnom štátnom orgáne. Podrobnosti o zložení, rozhodovaní Komisie, organizácii práce a postupe komisie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný je zriaďovateľom Komisie, je teda v rozpore s vyššie citovaným ustanovením zákona o ochrane spotrebiteľa, z ktorého jednoznačne vyplýva, že Komisia je zriadená zákonom, nie Ministerstvom spravodlivosti SR. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného nemožno vyvodit' ani z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 406/2008 Z. z., na ktorú sa odvoláva žalobca. Táto vyhláška, upravuje iba zloženie, rozhodovanie, organizáciu práce a postup Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Komisia pozostáva z dvoch členov, ktorí sú menovaní ministrom spravodlivosti SR zo zamestnancov Ministerstva spravodlivosti SR, z dvoch členov, ktorí sú menovaní ministrom hospodárstva SR zo zamestnancov Ministerstva hospodárstva SR, z jedného člena, ktorý je menovaný ústredným riaditeľom Slovenskej obchodnej inšpekcie zo zamestnancov Slovenskej obchodnej inšpekcie a v prípade, ak komisia posudzuje všeobecné zmluvné podmienky v zmluvách z oblasti finančných služieb, sú ďalšími členmi komisie dvaja zamestnanci Ministerstva financií SR menovaní ministrom financií SR. Ani z takto ustanoveného zloženia Komisie nemožno podľa žalovaného vyvodit', že by žalovaný bol zriaďovateľom Komisie.

Takisto ani zo skutočnosti, že Ministerstvo spravodlivosti SR plní úlohy spojené s organizačným a administratívno-technickým zabezpečením činnosti Komisie, nijako nevyplýva zriaďovateľská pôsobnosť Ministerstva spravodlivosti SR vo vzťahu ku Komisii.

Podľa názoru žalovaného nemožno opomenúť ani ustanovenie § 6 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v platnom znení, podľa ktorého Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie. Žalovaný netvrdí, že Ministerstvo hospodárstva SR je pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní, žalovaný iba uvádza, že ak už by mal byť žalovaným nejaký ústredný orgán štátnej správy, tak sú tu zákonné predpoklady na to, aby týmto ústredným orgánom bolo Ministerstvo hospodárstva SR.

Na základe vyššie uvedeného, pasívna vecná legitimácia Ministerstva spravodlivosti SR ako žalovaného, nie je daná zákonom.

Žalovaný sa vyjadril aj k naliehavému právnenému záujmu žalovaného na podaní tejto žaloby a uviedol, že podľa § 80 písm. c) O. s. p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení práva alebo právneho vzťahu je naliehavý právny záujem, zaťažuje žalobcu. Naliehavosť právneho záujmu, predpokladaná uvedeným ustanovením, nachádza svoje vyjadrenie v navrhovanom petite. Určovacou žalobou sa žalobca môže domáhať vydania rozhodnutia súdu o tom, že určitý právny vzťah alebo právo tu je (tzv. pozitívna určovacia žaloba), alebo že tu nie je (tzv. negatívna určovacia žaloba). Takéhoto určenia sa však žalobca môže domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý je daný vtedy, ak je právne postavenie žalobcu bez požadovaného určenia ohrozené alebo neisté. Následný vyhovujúci výrok súdu o požadovanom určení potom existujúce ohrozenie, neistotu alebo neurčitosť v právnom postavení žalobcu odstraňuje bez toho, že by ukladal splnenie nejakej povinnosti. Z uvedeného teda vyplýva, že naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý možno týmto právnym prostriedkom odstrániť. Ak však k porušeniu práva už došlo, určujúci výrok súdu v zmysle ustanovenia § 80 písm. c), O. s. p. už nemá význam a nápravu porušeného práva možno dosiahnuť žalobou na plnenie v zmysle ustanovenia § 80 písm. b) O. s. p. V prípade porušeného práva už preventívna ochrana nemá žiadny zmysel. Žalobca v takomto prípade už nemá naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je.

V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená ani vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je právny vzťah alebo právo.

Okrem pochybností o určitosti navrhovaného petitu žalovaný uvádza, že vyhovením žalobe žalobcu nepríde k zmene právneho postavenia žalobcu, pretože Okresný súd Dunajská Streda v konaní sp. zn. 6C/1/2013 už nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil spoločnosti SPR Vojka, a.s. určité povinnosti, keď sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi odôvodňujúcimi jeho nariadenie spočívajúcimi v tom, že spoločnosť SPR Vojka, a.s. zabraňuje navrhovateľom predbežného opatrenia vstup k ich rekreačnej chate, ktorá sa nachádza v areáli Vojkanské jazero, čím ich poškodzuje v ústavnom práve vlastníť majetok, užívať ho bez obmedzenia a obmedzuje ich zákonom nedovoleným spôsobom v osobnej slobode a slobode pohybu. Žalovaný na základe uvedeného má za to, že žaloba podaná žalobcom je nedôvodná, a preto žiada súd, aby žalobu zamietol v celom rozsahu.

Žalovaný poukázal na to, že ak by aj Okresný súd Bratislava I rozhodol v zmysle určovacieho petitu žalobcu, v konaní vedenom pred Okresným súdom Dunajská Streda, o určení neplatnosti Zmluvy o výkone správy, kde už bolo nariadené predbežné opatrenie, by nijakým spôsobom nedošlo k zmene právneho postavenia žalobcu. Vyhovenie žalobe v tomto súdnom konaní by nijakým spôsobom nebolo spôsobilé meritórne ovplyvniť konanie na inom súde. Požadované určenie má totiž len povahu

predbežnej otázky (aj to iba parciálnej) vo vzťahu ku konaniu vedenému pred Okresným súdom Dunajská Streda. Predmetné stanovisko Komisie je iba listinným dôkazom v uvedenom súdnom konaní, ktorým Okresný súd Dunajská Streda nie je viazaný; tento dôkaz bude spolu s ostatnými dôkazmi predmetom posúdenia príslušným súdom v predmetnom súdnom konaní jednotlivo a vo vzájomnej viazanosti.

Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 26.06.2012, na ktorom sa zúčastnil právny zástupca žalobcu a právny zástupca žalovaného, a na deň 10.07.2015 stanovil vyhlásenie rozsudku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa listinnými dôkazmi založenými v spise: informatívnym výpisom z obchodného registra žalobcu, podnetom F. M. Q. zo dňa 15.12.2011, odpoveďou Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 03.10.2012, uznesením Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 6C/1/2013 zo dňa 09.01.2013, žalobou zo dňa 02.01.2013 o určenie neplatnosti Zmluvy o výkone správy č.593165, Zmluvou o výkone správy č.593165, vyjadrením žalovaného k žalobe zo dňa 20.11.2013, prednesmi právnych zástupcov žalobcu a žalovaného na pojednávaniach, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

Účastníci konania ďalšie návrhy na dokazovanie nenavrhli, preto súd ďalšie dôkazy nevykonal. Súd poučil účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Podľa § 120 ods.1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 133 O.s.p. skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak.

Súd zistený skutkový stav posudzoval podľa týchto ustanovení:

Podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p., návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa 34Cb/42/2013-66

rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa výkladu podávaného ustálenou súdnou praxou je naliehavý právny záujem daný najmä tam, kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo by sa jeho postavenie stalo neistým.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca, sa domáhal proti žalovanému určovacou žalobou, aby súd určil, že „odpoveď Komisie zo dňa 03.10.2012 na základe podnetu Ing. Alexandra Orossa zo dňa 19. 12. 2011, je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.“ Žalobca odôvodnil naliehavý právny záujem na predmetnom určení tým, že odpoveď Komisie je v súčasnosti zneužívaná ako listinný dôkaz v súdnych konaniach v snahe ovplyvniť rozhodovaciu činnosť súdov, a je toho názoru, že odpoveďou boli vážnym spôsobom porušené všeobecne záväzné právne predpisy, a ako dôkaz predložil súdu Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/1/2013 zo dňa 09.01.2013, ktorým príslušný súd nariadil predbežné opatrenie bez toho, aby sa súd zaoberal základným predpokladom potrebným na nariadenie predbežného opatrenia, pričom jediným listinným dôkazom, ktorý bol k návrhu priložený a ktorým žalobca v uvedenej veci odôvodňoval potrebu nariadenia predbežného opatrenia, bolo práve predmetné stanovisko Komisie. Žalobca poukázal ďalej na to, že stanovisko Komisie bude používané ako listinný dôkaz zo strany účastníkov konania v súdnych konaniach, v ktorých žalobca vystupuje ako žalovaný napr. v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Dunajská Streda pod spisovou značkou IO C/113/2009 o neplatnosť zmlúv.

V zmysle ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. žalobou na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva, je naliehavý právny

záujem, zaťažuje žalobcu. Vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla.

Určovacia žaloba má spravidla preventívny charakter a jeho účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Pri rozhodovaní o existencii naliehavého právneho záujmu, musí súd posúdiť, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany práva žalobcu, a či snáď o takomto rozhodnutí o určovacom návrhu nebude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) O. s. p., podľa ktorej návrhom na začatie konania (žalobou) možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, má spravidla preventívny charakter - jeho účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa navrhovateľ v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti navrhovateľovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Pri rozhodovaní o existencii naliehavého právneho záujmu, musí súd posúdiť, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany práva navrhovateľa, a či snáď o takomto rozhodnutí o určovacom návrhu nebude musieť aj tak nasledovať iné konanie.

Súd v danom prípade posudzoval naliehavý právny záujem ako otázku právnej kvalifikácie rozhodných skutočností tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou, a teda nebezpečenstvom budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

Súd dospel k záveru, že takýmto dôkazom nie je rozhodnutie súdu t.j. uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda o nariadení predbežného opatrenia č. k. 6 C/1/2013 zo dňa 09.01.2013, o ktoré sa rozhodnutie údajne opiera o predmetnú odpoveď Komisie a nie je ním ani prebiehajúce súdne konanie na Okresnom súde Dunajská Streda č. k. 10 C/113/2009 o neplatnosť zmlúv, opierajúce sa takisto o stanovisko v odpovedi Komisie, ako ani ďalšie prípadné súdne konania, ktoré sa len budú odvolávať na odpoveď Komisie a ktoré podľa žalobcu predstavujú hrozbu, pretože súdu neprislúcha posudzovať správnosť rozhodovania iného všeobecného súdu, a žalobca ako účastník právneho vzťahu má/mal možnosť využiť zákonné prostriedky a to podaním odvolania voči danému rozhodnutiu. Súd si vyhodnocuje dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p), a je jedine jeho výsostným právom akým spôsobom dôkazy vyhodnotí a či prihliadne aj na stanovisko Komisie.

Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Ak navrhovateľ neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že ten - ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania). (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 06. 11. 2007, sp. zn. 17Co/161/2007).

Súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal naliehavosť právneho záujmu na podaní žaloby, nakoľko jeho právo nie je ohrozené a jeho postavenie sa tým nestalo neistým.

Žalobca teda v konaní nepreukázal aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi ním a žalovaným, ktorý by predstavoval jeho ohrozenie právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť a preto v súčasnosti neexistuje naliehavý právny záujem na určení, že stanovisko Komisie je v rozpore so všeobecne záväznými predpismi, nakoľko žalobcom požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právo. Súd sa z tohto dôvodu nezaoberal meritom veci t.j. určením rozporu stanoviska Komisie so všeobecnými právnymi predpismi, ako ani žalobcom vznesenou námietkou pasívnej vecnej legitímácie na jeho strane, z dôvodu,

že nebol splnený základný predpoklad na preukázanie naliehavého právneho záujmu žalobcom na takomto určení.

Súd preto rozhodol z vyššie uvedených dôvodov, s poukazom na citované zákonné ustanovenia a listinné dôkazy tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

34Cb/42/2013-67

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd žalovanému, aj keď bol voči žalobcovi v spore plne úspešný, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje, a to v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané - každý rovnopis vlastnou rukou, pri právnických osobách opatrený popisom osoby oprávnenej konať za subjekt, ako aj odtlačkom pečiatky a datované) tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).